

Yttrande över ansökan om omprövning för moderna miljövillkor, Masugnshuset, vattenkraftverk, Ockelbo

Verksamhetsutövare: Nilsson Kraft AB
Fastighetsbeteckning: Rostmuren 1:107
Kommun: Ockelbo

Yttrande

Västra Gästriklands samhällsbyggnadsförvaltning:

1. Yrkar på att ett tillstånd till utrivning ska förenas med villkor om kontroll av grundvattennivåer i närområdet. Kontrollen ska minst omfatta inmätning av grundvattennivåer innan och efter en utrivning med anledning av att åtgärden riskerar påverka närliggande enskilda brunnar.
2. Anser att större hänsyn måste tas till slagg. I och kring dammkroppen samt nedströms kraftverket på botten av ån och längs åns sidor är det utfyllt med stora mängder slaggsten. Hänsyn måste tas till all denna slagg ur flera aspekter både som fornlämningar som potentiell föroreningskälla vid anläggningsarbeten samt dess lämplighet som bottensubstrat vid restaurering av ån.
3. Anser att stor hänsyn ska tas till fastighetsägares privata mark och beakta fornlämningar (slaggvarpar) vid masshantering och övriga anläggningsarbeten.
4. Yrkar på att en särskild släntstabilitetsutredning ska göras innan ett tillstånd meddelas. Då ansökan avser utrivning utan upprätthållande tröskel för vattenspegeln vid dagens damm är det risk att närliggande fastigheter genom sökandes åtgärd exponeras för skred och erosion.

Västra Gästriklands samhällsbyggnadsförvaltning verkar för en hållbar utveckling i Hofors, Ockelbo och Sandviken.

Hofors Kommun

Sandvikens Kommun

5. Anser att även det område som utgör dagens damm bör omfattas av bolagets restaurering till vad som kan motsvara en naturlig och passerbar strömsträcka för det fall att utrivning görs utan upprätthållande tröskel för vattenspegeln. Den ursprungliga åfåran har över tid grävts om, förstärkts med slagg troligen rensats och sediment ansamlats i området.
6. Yrkar på att det ska finnas en bro kvar på platsen efter utrivningen då här finns utpekade allmänna intressen i form av Gästrikeleden, en cykelled och en naturstig som passerar. Där dagens bro är belägen har allmänheten haft möjlighet att passera sedan 300 år tillbaka.
7. Anser att ett tillstånd till utrivning bör förenas med villkor om funktionskrav gällande passerbarhet för fisk vid den upptrösklade strömsträckan då utformningen av denna har direkt påverkan på till exempel vattenhastighet, djup och viloplats.

Till ett sådant villkor bör även kopplas krav på förbättrande åtgärder om det ställda funktionskravet inte visar sig uppnås efter att anläggningen har rivits ur.

Västra Gästriklands samhällsbyggnadsförvaltning anser att genomförandet av en utrivning i detta fall måste ta större hänsyn till vattenspegelns innebörd för det allmänna intresse som kommunen bevakar gällande friluftsliv samt för kulturvärden och bygdens näringsliv. Denna hänsyn kan uppnås genom krav på upptröskling och anläggande av nivåhållande sjötröskel i aktuell prövning. Västra Gästriklands samhällsbyggnadsförvaltning ser i övrigt positivt på att det öppnas upp en vandringsväg för fisk vid dammen.

Motivering

Dammens vattenspegel är en del av ett 300 år gammalt industriellt kulturminne som vittnar om den historia som utgör grunden för bygdens tillkomst och ursprung. Vid dagens damm finns en av kommunens mest besökta badplatser, av många sedd som kommunens vackrast belägna bad. Här vid badet finns också en beachvolley-plan och en grillplats. Masugnsbadet sköts sedan många år tillbaka genom ideella arbetsinsatser av Åmots Bygdeförening. Området passerar av Gästrikeleden, en cykelled och på båda sidor om ån finns också Naturstigen, en nyligen återinvigd vandringsled med informationstavlor om skogens djur. Den yttre miljön i bygden med bevarande av en vattenspegel vid Masugnsbadet är viktig inte bara för de som bor och verkar i bygden utan också för att behålla bygdens attraktionskraft och för dess besöksnäring. Detta bidrar till förutsättningar för bygdens livsmedelsbutik och hotell att finnas kvar och utvecklas.

Dagens vattenspegel anser vi är en del av verksamheten och bör därför, utöver det i ansökan angivna verksamhetsområdet, omfattas av restaurering till vad som kan motsvara en naturlig och passerbar strömsträcka. Den ursprungliga åfåran har över tid grävts om och flyttats, botten förstärkts med slagg, troligen rensats och sediment ansamlats i området.

För att beslutade miljö kvalitetsnormer om god ekologisk status ska kunna nås upp- och nedströms anläggningen behöver fisk kunna passera den fors som blir kvar efter det att kraftverket rivits ut och åfåran nedströms har trösklats upp.

För att detta ska kunna vara möjligt får inte lutningen vara så hög att strömmens hastighet begränsar arternas möjlighet att simma upp. Av samma anledning är även andra delar i utformning av uppträsklingen viktig då vattendragets bredd och bottenstruktur direkt påverkar vattnets hastighet, djup och möjliga viloplats för fiskarna. Då detta, konstruktionsmässigt, går att lösa på olika sätt och då funktionen (passerbarhet) är av absolut vikt för uppfyllande av miljökvalitetsnormen bedömer vi att det är rimligt att ställa villkor på funktion och även krav på förbättrande åtgärder om det i efterhand visar sig att funktionen uteblivit.

Bakgrund

Vid mark- och miljödomstolen, Östersunds tingsrätt, har Nilsson kraft AB ansökt om omprövning för moderna miljövillkor för Masugnsfallets vattenkraftverk i Ockelbo kommun. Ansökan omfattar en begäran om att gällande tillstånd till vattenverksamhet återkallas och att bolaget åläggs att riva ut Masugnsfallets vattenkraftverk med tillhörande delar och anläggningar.

Västra Gästriklands samhällsbyggnadsnämnd har fått ta del av ansökan för kännedom och möjlighet till synpunkter.

VÄSTRA GÄSTRIKLANDS SAMHÄLLSBYGGNADSFÖRVALTNING

Detta dokument är hanterat i Västra Gästriklands samhällsbyggnadsnämnd elektroniska system och signeras därför digitalt.